

REGERINGEN

Regeringsbeslut

I:14

2014-08-28

M2014/1900/Ke

Miljödepartementet

Naturvårdsverket

106 48 Stockholm

Uppdrag om genomförandet av systemen med producentansvar för förpackningar, returpapper, elutrustning och batterier

---

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Naturvårdsverket att utreda och föreslå hur

- ett avgiftssystem för prövning och tillsyn i fråga om förordningarna om producentansvar för förpackningar, returpapper, elutrustning och batterier kan utformas för att Naturvårdsverket ska ha möjlighet att bedriva en ändamålsenlig verksamhet,
- ett sanktionssystem kan utformas i fråga om förordningarna om producentansvar för förpackningar, returpapper och elutrustning, och
- tillämpningsområdet för förordningarna om producentansvar för förpackningar och returpapper bör utformas.

Bakgrund

Regeringen tillsatte i juni 2011 en särskild utredare för att göra en allmän översyn av avfallsområdet i Sverige (dir. 2011:66). Översynen hade sin utgångspunkt i att avfallshantering ska ske på ett resurseffektivt och miljömässigt sätt, vara effektivt för samhället och enkel för konsumenter och andra användargrupper. I augusti 2012 överlämnade Avfallsutredningen (M 2011:02) betänkandet ”Mot det hållbara samhället – en resurseffektiv avfallshantering” (SOU 2012:56).

Den 4 juli 2012 antogs Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/19/EU om avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk eller elektronisk utrustning (WEEE-direktivet). Naturvårdsverket redovisade i november 2012 och i juni 2013 förslag på hur direktivet skulle kunna genomföras i svensk lagstiftning.

Regeringen har denna dag beslutat om förordningar om producentansvar för förpackningar, returpapper och elutrustning samt om ändringar i miljötillsynsförordningen (2011:13) och avfallsförordningen (2011:927).

Förordningarna syftar till att förtydliga ansvarsfördelningen på avfallsområdet avseende nämnda avfallsströmmar och att möjliggöra en effektiv tillsyn.

Förordningen om producentansvar för elutrustning innebär bl.a. följande:

- Naturvårdsverket ska föra ett register över producenterna.
- Producenterna ska vara anslutna till ett tillståndspliktigt insamlingssystem som ansvarar för insamling och behandling av elavfall.
- Insamlingssystemet ska uppfylla ett antal kriterier för att få ett tillstånd.
- Naturvårdsverket prövar ansökningar om tillstånd för insamlingssystem.

Förordningarna om producentansvar för förpackningar och returpapper innebär bl.a. följande:

- Producenterna ska tillhandahålla ett insamlingssystem eller vara anslutna till ett tillståndspliktigt insamlingssystem som ansvarar för insamling och behandling av förpackningsavfall och returpapper.
- Insamlingssystemet ska uppfylla ett antal kriterier för att få ett tillstånd.
- Naturvårdsverket prövar ansökningar om tillstånd för insamlingssystem.
- Naturvårdsverket får ansvar för tillsynen i fråga om förordningarna.

Bestämmelserna som gäller ansökan om tillstånd för att driva insamlingssystem för förpackningsavfall och returpapper och om prövningen av sådana ansökningar ska gälla för insamlingssystem som ska drivas efter utgången av mars 2017.

Bestämmelserna som gäller ansökan om tillstånd för att driva insamlingssystem för konsumentelavfall och om prövningen av sådana ansökningar ska gälla för insamlingssystem som ska drivas efter utgången av september 2015.

Närmare om uppdraget

Avgiftssystem för prövning och tillsyn

Miljöbalken bygger på principen att skattekollektivet inte ska belastas av kostnader för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, utan att dessa kostnader ska kanaliseras till producenterna. Bestämmelser om avgifter för prövning och tillsyn finns i 27 kap. miljöbalken och i förordningen

(1998:940) om avgifter för provning och tillsyn enligt miljöbalken. Med tillsyn avses såväl operativ tillsyn som myndigheternas tillsynsvägledning.

Naturvårdsverket ska utreda och föreslå hur ett avgiftssystem för provning och tillsyn i fråga om förordningarna om producentansvar för förpackningar, returpapper, elutrustning och batterier, kan utformas för att Naturvårdsverket ska ha möjlighet att bedriva en ändamålsenlig verksamhet.

I uppdraget ingår att uppskatta vilka resurser som kommer att krävas för provning av ansökningar om tillstånd till insamlingsystem enligt förordningarna om förpackningar, returpapper och elutrustning. Naturvårdsverket ska även uppskatta i vilken omfattning tillsyn behövs för respektive förordning. Redovisningen ska innehålla en beskrivning av hur Naturvårdsverket avser att bedriva tillsyn enligt respektive förordning. Naturvårdsverket ska slutligen uppskatta vilka kostnader verket kommer att ha för provning respektive tillsyn för förordningarna.

Naturvårdsverket ska överväga om avgiften för provning respektive tillsyn bör tas ut som en ansökningsavgift, årlig avgift eller som en timavgift. Utgångspunkten för uppdraget är att avgifter för provning och tillsyn ska tas ut och att dessa ska ge full kostnadstäckning.

Sanktionssystem

För att möjliggöra ett effektivt genomförande av förordningarna och inrättandet av ett ändamålsenligt tillstånds- och uppföljningssystem behöver förordningarna om producentansvar för förpackningar, returpapper och elutrustning kompletteras med sanktionsbestämmelser. Bestämmelser om straff och miljöstraffavgifter finns i 29 och 30 kap. miljöbalken samt i förordningen (2012:259) om miljöstraffavgifter.

Naturvårdsverket ska utreda och föreslå hur ett sanktionssystem i fråga om förordningarna om producentansvar för förpackningar, returpapper och elutrustning kan utformas. I uppdraget ingår att föreslå vilka delar av förordningarna som bör vara sanktionerade och hur sanktionerna i de olika delarna bör vara utformade.

Tillämpningsområde

I dag är det oklart hur begreppen producent, returpapper och tidningar ska tolkas. Det är även oklart om osålda tidningar omfattas av producentansvaret.

Naturvårdsverket ska utreda och föreslå hur tillämpningsområdet för förordningen om producentansvar för returpapper bör utformas, dvs.

vilka producenter och produkter som bör omfattas av producentansvaret. I uppdraget ingår att undersöka om finpapper (kontorspapper) bör omfattas av producentansvaret.

I uppdraget ingår även att föreslå hur uttrycken producent, returpapper och tidningar kan definieras i förordningen om producentansvar för returpapper samt hur uttrycket producent kan definieras i förordningen om producentansvar för förpackningar.

Med förslagen bör det bli tydligt vilka producenter respektive produkter som bör omfattas av producentansvaren och vilka fördelar och nackdelar det innebär att förändra tillämpningsområde för respektive förordning genom att ändra begreppen.

Genomförande och redovisning av uppdraget

Uppdraget ska genomföras i nära dialog med berörda aktörer. Naturvårdsverket ska hämta in synpunkter och kan i övrigt samarbeta med de myndigheter som är berörda. Naturvårdsverket ska under uppdragstiden ha en regelbunden dialog med Miljödepartementet i fråga om uppdragets inriktning och om hur arbetet fortlöper.

I de delar Naturvårdsverket föreslår författningsändringar ska fullständiga författningsförslag redovisas. Konsekvenserna av de förslag som lämnas ska analyseras och redovisas i en konsekvensutredning. Förordningen (2007:1244) om konsekvensutredningen vid regelgivning ska då tillämpas.

Naturvårdsverket ska redovisa uppdraget till Regeringskansliet (Miljödepartementet) senast den 15 maj 2015 i fråga om hur ett avgiftssystem kan utformas och senast den 31 januari 2016 i övrigt.

På regeringens vägnar

Lena Ek

Charlotta Broman